

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte

Diaconu Iurie

judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

DRAGANOV Boris XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.08.2018 – 05.08.2019;

Instanța de apel: 22.08.2019 – 21.01.2020

Instanța de recurs: 11.08.2020 – 07.10.2020

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 05 august 2019, Draganov Boris a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 349 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Draganov Boris a fost suspendată condiționat pentru perioada de probă de 5 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Draganov Nicolai, însă în privința lui hotărârile nu se contestă.

Acțiunea civilă înaintată de Simacov Oleg și Boblic Corina a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile. S-a dispus încasarea din contul lui Draganov Boris și Draganov Nicolai în beneficiul statului 4200 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Draganov Boris, în luna martie 2018, într-o zi nestabilită, a organizat și dirijat comiterea unei infracțiuni și anume nimicirea bunurilor persoanei cu funcție de răspundere și anume a ofițerului superior al Secției investigații fraude economice a IP Bender, Simacov Oleg, în scopul sistării activității sale de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane, cu cauzarea daunei materiale comunicându-i lui Gubarev Serghei și Draganov Nicolai, despre

intenția sa criminală și locul aflării automobilelor Honda CRV cu XXXXX și Volvo XC90 cu XXXXX, care aparțineau părții vătămate Simacov Oleg, i-a convins pe aceștia să incendieze automobilele date, promițându-i lui Gubarev Serghei remunerare în sumă de 1000 euro.

Prin acțiunile ilegale ale lui Draganov Boris, părții vătămate i-a fost cauzată o daună materială în proporții mari în valoarea totală de 130.000 lei.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel de către procurorul Oxana Țapu, care a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în privința lui Draganov Boris, prin care acesta să fie condamnat în baza art. 42, 349 alin. (2) lit. c) Cod Penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a argumentat că:

- inculpatul nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind condamnat prin: sentința Judecătorei mun. Bender din 14.10.1993, în baza art. 119 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare, prin sentința Judecătorei mun. Bender din data de 21.06.1999, în baza art. 158, 164 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă, prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 30.03.2008, în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare cu suspendarea executării pe un termen de probă de 4 ani, conform art. art. 90 Cod penal; prin sentința Judecătorei mun. Bender din 21.05.2008, în baza art. 217 alin. (4) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 84 alin (4) Cod penal și cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu stabilirea pedepsei în formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu termen de probă 4 ani și 6 luni.

- inculpatul este autorul infracțiunii, aceasta fiind săvârșită intenționat și din interese personale, cu titlu de răzbunare și de sistare a activității legale față de agentul statului aflat în exercițiul funcției, iar la comiterea ei, acesta a avut un rol decisiv, el fiind inițiatorul, a încurajat acțiunile celorlalți coautori, tot el a avut un comportament vulgar și agresiv față de colaboratorii de poliție.

- având în vedere personalitatea inculpatului se atestă că acesta este un pericol pentru societate care nu respectă ordinea stabilită de conviețuire, nu respectă organele statului și demonstrativ a manifestat un comportament violent, sfidător și arogant, are o atitudine indiferentă față de legea penală și alte norme sociale unanim acceptate;

- inculpatul, pe tot parcursul urmăririi penale, a avut o atitudine neconștiincioasă față de investigarea infracțiunii comise și nu a conlucrat cu organul de urmărire penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2020, apelul procurorului a fost respins ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de Draganov Boris și Draganov Nicolai, apreciind probele examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură civilă, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității

și veridicității lor, inclusiv în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul Penal a constatat cu certitudine, că Draganov Boris și Draganov Nicolai au comis infracțiunea imputată și că acțiunile lor au fost corect calificate de către instanța de fond în baza art. 42, 349 alin. (2) lit. c) Cod Penal și respectiv, art. 349 alin. (2) lit. c) Cod Penal.

Cu privire la legalitatea pedepsei, având în vedere că procurorul contestă sentința doar în partea aplicării pedepsei lui Draganov Boris, instanța de apel expunându-se doar în această parte, a reținut că la stabilirea pedepsei instanța de fond corect s-a condus de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, precum și de explicațiile Plenului CSJ în pct. 6 al Hotărârii nr. 16 din 31.05.2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale.

Instanța de fond, corect a stabilit că inculpatul anterior a fost judecat, însă antecedentele penale sunt stinse, este caracterizat pozitiv, are loc de muncă permanent. Careva circumstanțe atenuante nu au fost reținute, însă a fost stabilită agravanta - săvârșirea infracțiunii asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligațiilor de serviciu sau obștești și săvârșirea infracțiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit.

Colegiul penal a notat că instanța de fond corectă a constatat că în privința inculpatului este oportun de aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, reieșind din faptul că a comis o infracțiune gravă, a fost organizatorul comiterii infracțiunii, are antecedente penale stinse, a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate, iar ultimul nu are careva pretenții față de inculpat.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corectă a purces la operațiunea de individualizare a pedepsei sub aspectul executării acesteia, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real, or, sub aspectul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei poate fi realizat și prin aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal a constatat că, instanța de fond și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei sub aspectul executării acesteia în privința inculpatului Draganov Boris și a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, iar aplicarea prevederilor art. 90 Codul penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de fond, instanța de apel a conchis că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului Draganov Boris, instanța de fond a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și art. 75 Cod Penal, a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, permit instanței de fond stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Așadar, în ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei penale sub formă de închisoare de către inculpatul Draganov Boris, Colegiul penal apreciază că în privința acestuia nu se impune în mod imperativ ca executarea pedepsei să fie în regim real, or, nu trebuie pus accentul în mod deosebit pe rolul punitiv al sancțiunii, în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială, interesul comunității fiind ca asemenea fapte să nu se mai repete, iar inculpatul să se reintegreze în societate în spiritul respectării normelor legale indiferent de orice tentații.

Prin urmare, Colegiul penal a conchis că, instanța de fond corect a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată în privința lui Draganov Boris sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Cu referire la argumentul acuzatorului de stat precum că inculpatul anterior a mai comis infracțiuni, Colegiul penal a reținut prevederile art. 111 alin. (3) Cod penal potrivit cărora, stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, procurorul a declarat recurs ordinar în care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, conform cărora *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale și a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului, recurentul a invocat:

- pronunțând o decizie de condamnare la pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, organizarea nimicirii bunurilor persoanei cu funcție de răspundere în scopul sistării activității ei de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință cu cauzarea de daune în proporții mari, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane, restabilirea echității sociale;

- instanțele inferioare nu au ținut cont de circumstanțele constatate în cadrul examinării cauzei și anume că, inculpatul a organizat și dirijat nimicirea bunurilor persoanei cu funcție de răspundere și anume a ofițerului superior al Secției investigații fraude economice a IP Bender Simacov Oleg, în scopul sistării activității sale de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane, cu cauzarea daunei materiale;

- instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal nu s-a referit la argumentele care au servit la aplicarea acestor temeieri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală unde este prevăzut că: „Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată”, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel;

- justificat a apreciat circumstanțele instanța de apel însă la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptele comise de acesta și consecințele lor, cât și de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise;

- circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptelor comise și de pericolul social al acesteia;

- instanțele inferioare nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea lor, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate;

- instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, și greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate;

- concluziile instanței de fond și celei de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În corespundere cu dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

În susținerea recursului, procurorul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa*. Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Se reține că, recurentul, deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea blândă, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

La individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanțele de fond au pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând

și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului. Infracțiunea comisă de inculpat se atribuie, în conformitate cu art. 16 Cod penal, la categoria celor grave și care nu prevede pedepse principale alternative, ci doar pedeapsa principală cu închisoare de la 4 la 8 ani.

Colegiul Penal susține integral argumentele expuse supra de instanța de apel, raliindu-se la părerea că în privința inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa închisorii în limitele speciale prevăzute de sancțiunea art. 349 alin. (2) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare și cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru o perioadă de probațiune de 5 ani în temeiul art. 90 Cod penal.

Instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de prevederile art. 75 și 90 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor și condițiile de aplicare a institutului suspendării condiționate, limitele în raport de circumstanțe agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului.

De facto, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că s-a încălcat legea penală sau cea procesual-penală la aplicarea pedepsei și la stabilirea limitelor acesteia, sau a modului de executare, fiind inacceptabil faptul că procurorul pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea stabilirii unei pedepse cu închisoarea fără suspendarea condiționată a executării acesteia în privința inculpatului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul de funcționare a acestei căi de atac.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Potrivit celor conținute în decizia instanței de apel, Colegiul Penal constată că, la determinarea modului de executare a pedepsei instanța de fond a ținut seama de următoarele împrejurări: a comis o infracțiune gravă, conform art. 16 Cod penal, se caracterizează pozitiv la locul de trai, deține un loc de muncă permanent și precedente penale sunt stinse.

Mai mult, în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării părții acuzării de a-i stabili lui Draganov Boris o pedeapsă cu executarea reală a acesteia într-o instituție penitenciară. Din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele ce vizau pedeapsa, circumstanțele ce au

influențat asupra operațiunii de individualizare a acesteia, totodată decizia cuprinde și temeiurile de aplicare față de inculpat a prevederilor din art. 90 Cod penal.

Se notează că, însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, prevede că pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Referitor la criticele recurentului despre faptul că inculpatul anterior a mai avut abateri de la lege și ar trebui să conducă la opinia instanței despre excluderea în privința acestuia a art. 90 Cod penal, nu pot fi reținute de Colegiul Penal, din considerentul că, unica interdicție în aplicarea art. 90 Cod penal este conținută în alin. (4) al acestei norme și prevede că: „*Persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.*”, însă pentru speța dată interdicțiile respective nu sunt pertinente.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

Concomitent, instanța de recurs nu consideră necesară dezbaterea, prin alte argumente a alegațiilor din recursul părții acuzării, în primul rând pentru că erorile de drept semnalate nu s-au confirmat și în al doilea rând pentru că careva temeiuri de casare a hotărârii recurate *ex officio* Colegiul nu a stabilit.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeleș ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de

acuzator, sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Draganov Boris XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 octombrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion